

A Fővárosi Ítéltábla a felperesi képviselő (**felperesi képviselő címe** eljáró: dr. Baracz Vilmos jogi előadó) által képviselt felperes neve (**felperes címe.**) felperesnek - dr. II.rendű alperes neve jogi előadó által képviselt I.rendű alperes neve (alperes címe) alperes fizetési felszólítás hatályon kívül helyezése iránt indított perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2019. november 20-án meghozott 81.M.722/2018/40. számú ítélete ellen az alperes 45. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

### **Í t é l e t e t:**

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, az alperes 01000-124/168-3/2018.Ka.számon hozott fizetési felszólítását a 282.381,- Ft-ot meghaladó részében hatályon kívül helyezi, ezt meghaladóan a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 21.250,- Ft (azaz huszonegyezer- kettőszázötven ) elsőfokú, és 10.625,- Ft,- ( azaz tízezer- hatszázhuszonöt) másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalának külön felhívására, az ott megjelölt határidőben és módon fizessen meg 60.194,- Ft (hatvanezer- százkilencvennégy) szakértői díjat. A fennmaradt 180.582,- Ft ( száznyolcvanezer- ötszáznyolcvankettő) szakértői díjat , és a fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

### **I n d o k o l á s**

#### **A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás**

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás szerint, a felperes az alperesnél 2004. február 2. napjától közalkalmazotti jogviszonyban állt, feladatát a Bűnügyi Technikai Osztályon gépjárművezetői munkakörben látta el.
- [2] Felperes 2016. augusztus 1-jén munkafeladatként vezette a Mercedes Sprinter típusú, ... forgalmi rendszámú szolgálati tehergépjárművet, amelyet az alperes Budapest IX. kerület ... utcai gépjármű telephelyére kellett vinnie időszakos revízióra. A perbeli gépjárművet kb. 1 évvel a perbeli baleset előtt kezdte el vezetni havi 2-3 alkalommal. Korábban ugyanilyen típusú, gyártmányú autót nem vezetett, azonban nagy gyakorlatot szerzett jellegében, méretében hasonló kis tehergépjárművek vezetésében. A rendelkezésére álltak a perbeli gépjárművel kapcsolatos gyári iratok, így a használati útmutató is. A gépjármű hangjelzést adó tolatóradarral is fel volt szerelve, a lökhárító magasságában, mintegy 40 cm-re a talajtól. A tolatóradar felfelé, és lefelé kb. 1-1 méter széles sávot érzékelt.
- [3] A ... úti telephelyen 2012-ben átalakítás történt, amikor felszereltek egy kültéri légkondicionáló egységet a telephelyen lévő épület falára 2,5 méter magasságban, amely előtt parkolóhelyek lettek kijelölve. Az alperes az épület falból vízszintes irányban kiemelkedő légkondicionáló berendezésre

a parkoló gépjárművek figyelmeztetésül nem helyezett el semmilyen jelzést, (magasságkorlátozást jelző tábla, felfestést stb.,) valamint nem létesített parkolási korlátozást.

- [4] A felperes az adott napon parkolási műveletet hajtott végre a perbeli gépjárművel a ... úti telephelyen. Az időjárási és látási viszonyok jók voltak, senki nem járt a parkoló közelében. A felperes által kiszemelt parkolóhely hátsó részében 2,5 méter magasságban helyezkedett el az említett légkondicionáló egység. A felperes a parkolóhelyhez bal oldalról közelített, majd jobbra kanyarodva hátramenetben állt be. A bekanyarodáskor azt figyelte, hogy nincs-e ott álló vagy mozgó jármű, gyalogos vagy egyéb parkolási akadály. Mivel ilyen tényező nem volt, úgy ítélte meg, hogy segítő személy nélkül is megfelelően el tudja végezni a parkolási műveletet. A gépjárműnek belső tükre nem volt, a kocsi hátsó ablakán keresztül a vezető fülkéből nem lehetett hátra látni, ezért a két oldalsó tükörré hagyatkozott a manővernél. Parkolás közben a tolatóradar sípolt, de ez a hangjelzés csak a fal közeledését jelezte. Mivel a tolatóradar a légkondicionáló egységnél sokkal alacsonyabban helyezkedett el, odáig már nem terjedt a hatósugara, a tolatóradar a kiálló tereptárgyat nem érzékelte, és - a felperes által tudott módon ilyen magasságban - nem is érzékelhette. A felperes nagyon lassan, 2-3 km/h-val haladva hajtotta végre a tolatóműveletet, azonban nem vette észre az egyéként szabad szemmel jól látható, kiálló tereptárgyat, ezért a gépjárművel beleütközött. Azonnal megállt, amikor fémes ütközési hangot hallott, csak ekkor vette észre a légkondicionálót. A szögvas sarkai a gépjármű hátsó részében, 2,5 méter magasságban enyhe benyomódást okoztak mindkét hátsó ajtó, illetve a jobb hátsó ajtó lemezén, továbbá megsérült a „Szolgálunk és védünk” feliratú rendőrségi matrica is.
- [5] Az alperes a perbeli gépjárműre vonatkozóan nem rendelkezett CASCO biztosítással. Az alperes saját javítóműhelye karosszériamunkákat nem végez, ezért külső céggel kellett javíttatni a kárt. A perbeli gépjármű javíttatásának egyes feltételeit az Országos Rendőr-főkapitányság (Megrendelő) és a P.A.M. Kft. (Szállító) által 2014. december 29. napján kötött szállítási szerződés rendezte, mely szerződés révén a perbeli gépjármű - 19 másik, ugyanolyan típusú gépjárművel együtt - az ORFK vagyonkezelésébe került, majd az ORFK bocsátotta az alperes használatába. A gépjárművet 2015. május 22. napján adták át.
- [6] A szállítási szerződés 3.1. pontja szerint a szállító a szállítási a gépjárművek átadás-átvételének időpontjától 5 évig terjedő időszakra, de legfeljebb 200.000 kilométer futásteljesítményig külön átalánydíj ellenében teljeskörű szervízzolgáltatást vállal. A perbeli gépjármű a baleset idején e feltételeknek megfelelt, továbbá az ORFK ténylegesen fizette is az átalánydíjat, ezért a szervízcsomag a gépjárműre irányadó volt.
- [7] A szállítási szerződés 3.2. pontja alapján a szállító kétféle szervízzolgáltatás nyújtására vállalt kötelezettséget: a) szervízzolgáltatási átalánydíj részeként végzendő, továbbá b) nem a szervízzolgáltatási átalánydíj részeként (továbbszámlázásos alapon) végzendő szolgáltatásokat vállalt. A szállítási szerződés a b) pont alatt jelölte meg például balesetből bekövetkezett karosszéria javításokat és fényezési munkákat is. A 3.6. pont szerint a szállító régióként egy-egy szervízpont kijelölését vállalta.
- [8] A szervízzolgáltatás mellett a perbeli gépjárműre a szállító által vállalt, illetve jogszabály alapján is kötelező jótállás is vonatkozott. A szállítási szerződés 7.3.1. pontja alapján ugyanis a gépjárművek esetében 36 hónapig, de legfeljebb 120.000 km futásteljesítményig, a 7.3.2 pont alapján a rendőrségi matricák és fényhidak esetében 72 hónapig, helyszíni javítással történő jótállást írt elő. A perbeli gépjárműre a fentiek alapján kiterjedt a garancia. A szállítási szerződés 7.7. pontja szerint a megrendelő tudomásul vette, hogy amennyiben a jótállás időtartama alatt a gépjárművön a szervízzolgáltatás átalányáras rendkívüli javítási és karbantartási tevékenységet nem hivatalos márkaszervíz útján végzi el, úgy ez a jótállás elvesztését vonhatja maga után. A 7.8. pont szerint a gépjárművek a szerződés 3. pontjában meghatározott szervízzolgáltatás, illetve jótállás körébe nem tartozó javításának esetén a megrendelő - a 7.7. pontban foglaltak figyelembevételével - jogosult az egyéb hivatalos márkaszervízektől javítási árajánlat kérni, és az összességében kedvezőbb szervíztől

a javítást megrendelni. Ezen javításokról azok elvégzését követő 15 munkanapon belül a megrendelő köteles a szállítót tájékoztatni.

- [9] A szállítási szerződés fent idézett rendelkezései, továbbá a szállítási szerződést kötő felek szerződéses gyakorlata szerint a perbeli károsodás a 3.2. pont b) alpontja szerinti, nem a szervízszolgáltatási átalánydíj részeként, továbbszámlázásos alapon lett volna javítható, tekintettel arra, hogy balesetből bekövetkezett karosszériajavítás volt szükséges. A perbeli károsodás továbbá nem tartozott a jótállással érintett károsodások körébe, hiszen a felperes által okozott törési kárról volt szó. Ugyanígy az alperes a megsérült rendőrségi matrica esetében sem érvényesíthetett jótállási igényt.
- [10] Az alperes a gépjármű sérülésének kijavítása céljából három gépjárműszervíztől kért ajánlatot. A javítást a választása alapján végül a **T. és T. Kft.** végezte bruttó 331.964,- Ft végösszegért. Az alternatív - és az alperes által végül el nem fogadott - ajánlatok a következők voltak: **Á.G. Kft.** bruttó 441.510,- Ft végössszeggel, az **A.N. Kft.** bruttó 385.559,- Ft végössszeggel tett ajánlatot. A megkeresett három szolgáltató közül csupán az **Á.G. Kft.** volt a szállítási szerződés szerint kijelölt szervízpont, tehát a javítási munkát tehát nem a kijelölt szervíz végezte.
- [11] Az alperes a perbeli balesettel kapcsolatosan parancsnoki kivizsgálást is folytatott, melynek eredményeként az összefoglaló jelentésben rögzítette, hogy a baleset bekövetkezéséért a felperes volt a felelős. Szándékos, vétkes vagy súlyosan gondatlan magatartást azonban nem állapított meg a felperes rovására, szóbeli figyelmeztetésre tett javaslatot.
- [12] Az alperes a 2017. február 14. napján kelt, a felperessel 2017. február 24. napján átvetetett, 01000-124/168- /2016. Ka. számon, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 179.§ (1) bekezdésére figyelemmel hozott fizetési felszólításában felhívta a felperest, hogy 30 napon belül megkezdve, 33 havi részletben fizessen meg - a gépjármű javítási költségeiről szóló számla összegének megfelelő, azaz - 331.946,- Ft összegű kártérítést a perbeli balesettel az alperesi munkáltatónak okozott kárra való tekintettel. A fizetési felszólítás helyes jogorvoslati kioktatást tartalmazott.
- [13] Az alperesnél a perbeli időben hatályban volt, a I.rendű alperes neve 64/2010. (XI.22.) BRFK intézkedése mellékleteként kiadott Kollektív Szerződés (KSZ) XIV. fejezetében foglaltak a következők szerint rendelkeztek a közalkalmazottakkal szemben érvényesíthető kártérítési igények kapcsán. A KSZ 32.1. pontjának 3. mondata szerint gondatlan károkozás esetén a kártérítés mértéke a közalkalmazottat egyhavi átlagkeresetének 50%-át nem haladhatja meg. A 32.5. pont akként rendelkezett, hogy 50.000,- forint kárérték felett a munkáltató a közalkalmazott által okozott kár megtérítésére vonatkozó igényét bíróság előtt érvényesítheti.

### **A felperes kérelme, az alperes ellenkérelme**

- [14] A felperes a keresetében elsődlegesen azt kérte, hogy a bíróság helyezze hatályon kívül a fizetési felszólítást. Hivatkozott arra, hogy az alperes nem járt el kellő gondossággal, amikor a légkondicionáló egységet olyan magasságban szerelte fel, hogy az a parkolóhelyet használó szolgálati gépjárművek parkolását veszélyeztette. A parkoló kialakítását oszloppal vagy korláttal kellett volna jeleznie. A felperes előadta, hogy szabályszerűen parkolt, használta a tolatóradart, a visszapillantó tükröket, tehát a tőle elvárható gondosságot tanúsította, így vitatta, hogy felelős lenne az alperest ért kárért. Sérelmezte, hogy az alperes nem támasztotta alá kellőképpen a fizetési felszólításban foglalt kár összegszerűségét sem. Előadta, hogy a fizetési felszólítás sértette az alperesnél hatályban volt kollektív szerződés 32.1., 32.2. és 33.3. pontjait is. Ugyanis a munkáltató nem vette figyelembe a kollektív szerződésben meghatározott kártérítési felső határt, amely a gondatlan károkozásért való kártérítési felelősség mértékére vonatkozott (feltéve, de meg nem engedve, hogy a felperes vétkes kártérítésre kötelezettségszegést követett el). Továbbá a felperes

álláspontja szerint a Kollektív Szerződés fenti rendelkezései szerint az alperesnek a kártérítésre kötelezésről alakszerű határozatot kellett volna hoznia, és nem fizetési felszólítást, amely így joghatás kiváltására alkalmatlan. Az alperesnek szabályszerű kártérítési eljárást kellett volna lefolytatni, amelynek során az Mt. 179.§ (1)-(5) bekezdése szerint az alperes bizonyítási, illetve tényállásfelderítési kötelezettség terhelte volna, a felperesnek védekezési és észrevételezési jogot kellett volna biztosítani, azonban ezt az alperes elmulasztotta. A KSZ alkalmazhatóságával kapcsolatban előadta, hogy a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 83.§ (1) bekezdése ugyan kizárja az Mt. 178.§-ának alkalmazását, amely szerint kollektív szerződés e fejezet (Mt. XII. fejezete) rendelkezéseitől csak a munkavállaló javára térhet el. Azonban helyes értelmezés szerint ez nem azt jelenti, hogy kollektív szerződésben egyáltalán nem lehet eltérni az Mt. XIII. fejezetének rendelkezéseitől, csupán azt, hogy nem kizárólag a munkavállaló javára, hanem adott esetben a munkáltató javára is el lehet térni ezektől a rendelkezésektől.

- [15] A felperes másodlagosan a fizetési felszólításban megjelölt összeg jelentős mértékű mérséklését kérte. Állította, hogy az alperes által becsatolt számla mind óraszámban, mind értékben nyilvánvalóan eltúlzott. Feltűnő továbbá, hogy a fizetési felszólítás keretében maximálisan érvényesíthető 333.000,- Ft-hoz közeli a kiszámlázott összeg, ami arra utal, hogy az alperes és a javítást végző cég az utóbbi értékhatárhoz igazította a számlát és nem a kár valós mértékéhez.
- [16] Az alperes ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását és felperes perköltségben való marasztalását. Hivatkozott arra, hogy a felperesnek figyelembe kellett volna vennie a gépjármű geometriai méreteit, illetve meg kellett volna győződnie, hogy a gépjármű a kiválasztott helyre befér-e. E körben a felperes nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben elvárható, így a károsodás bekövetkezéséért a felperes felelőssége fennáll. A kollektív szerződés hivatkozott rendelkezéseivel szemben előadta, hogy az Mt.-nek a munkáltató és munkavállaló kártérítési felelősségére vonatkozó rendelkezései (XIII. és XIV. fejezet) közül a 178. § és a 191. § nem alkalmazható. Az alperes az Mt. 285. § (2) bekezdése szerint formai értelemben is szabályosan érvényesítette fizetési felszólítás útján az igényét. Az alperes előadta, hogy a perbeli gépjárműre nem kötött az alperes CASCO-biztosítást.
- [17] A felperes keresete folytán eljáró Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 22.M.757/2017/7. számú ítéletében a vitatott fizetési felszólítást hatályon kívül helyezte és kötelezte az alperest 20.000,- Ft perköltség megfizetésére. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság az 55.Mf.680.894/2017/3. számon hozott végzésével hatályon kívül helyezte az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot újabb tárgyalásra, és újabb határozat hozatalára utasította.

### **Az elsőfokú bíróság határozata**

- [18] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes keresete alapos.
- [19] Az elsőfokú bíróság kirendelte I.L. igazságügyi műszaki szakértőt, és az írásbeli szakértői véleménye, valamint a tárgyaláson tett kiegészítés alapján azt aggálytalannak tekintette. A felek is akként nyilatkoztak az elsőfokú eljárás során, hogy megfelelőnek, aggálytalannak tekintik a szakértői véleményt, továbbá nem vitatták a szakértő által elvégzett számítások helyességét sem.
- [20] Az elsőfokú bíróság elsődlegesen vizsgálta a felperes kötelezettségszegő magatartását. E körben hivatkozott a felperes munkaköri leírásának alábbi pontjaira. A munkaköri leírás IV. részének 3.3. pontjának1/b) alpontja szerint a felperes köteles a munkáltató által a feladatainak ellátásához rendelkezésére bocsátott technikai és egyéb eszközöket rendeltetésszerűen használni, azokat gondosan kezelni. A 3.2. pont szerint a munkaköri kötelezettségek részévé teszik a feladatai végrehajtásához szükséges személyi gépjármű biztonságos, jogszerű és szakszerű üzemeltetését. A

munkaköri leírás konkrét tartalmán túl a közalkalmazott általános kötelezettsége a munkájára vonatkozó szakmai szabályok és szokások szerinti munkavégzés is (Kjt. 39.§ (2) bekezdés). A gépjárművezetői munkakör ellátásának alapvető szakmai szabálya a gépjármű személy - és vagyónbiztonságára ügyelő vezetése, kezelése. Mivel a felperes a munkaköri feladatként általa vezetett alperesi gépjárműben töréskárt okozott, az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az előbb említett kötelezettségeit megszegte. Az alperes tehát sikerrel bizonyította a felperes kártérítési felelősségének fennállásának e feltételét.

- [21] Az elsőfokú bíróság a következőkben azt vizsgálta, hogy a felperes fenti kötelezettségszegése neki felróható volt-e. A felperes a perbeli gépjárművet már számos alkalommal vezette, ismerte a tolatóradar működését és tudta, hogy az milyen hatósugárral, milyen módon jelzi a gépjármű mögötti akadályokat. A becsatolt helyszíni fényképek alapján visszakövethető volt, hogy a légkondicionáló berendezés a szóban forgó parkolóhely megközelítésekor szabad szemmel jól látható környezetéből (sima fal) külön figyelmeztető jelzés nélkül is feltűnően kiemelkedett. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint mivel a felperes magas gépjárművet vezetett, körültekintésének a magasabban lévő tereptárgyakra is ki kellett volna terjednie, különös tekintettel arra, hogy tudomása volt arról, hogy e téren a tolatóradar segítségére sem számíthat. Az elsőfokú bíróság mindezek alapján megállapította, hogy a felperes nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben elvárható, vagyis kötelezettségszegését felróhatóan követte el.
- [22] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a perben nem volt vitatott, hogy az alperes kárát a felperes által előidézett baleset okozta, így a kár közötti ok-okozati összefüggés fennáll.
- [23] Az elsőfokú bíróság vizsgálta a kár mértékét, mivel az vitatott volt. A kirendelt igazságügyi szakértő a szóban kiegészített írásbeli szakértői véleményében egyértelműen eltúlzottnak véleményezte az alperes által befogadott javítási számlán lévő kár mértékét. A szakértő az Audatex költségkalkulációs alkalmazás segítségével kiszámította azt az összeget, amelyért egy szakszervíznek nem minősülő szervíz reálsan kijavíthatta volna a perbeli károsodást. Ehhez képest az alperes által befogadott számlán, mintegy 50.000,- Ft-tal, a reális árhoz képest mintegy 17,5 %-kal magasabb ár szerepelt. A szakértő határozottan azt az álláspontot foglalta el, hogy az autószerelési piac szokásos árképzési viszonyaihoz képest egy ilyen mértékben túlarazott szolgáltatás már eltúlzottnak tekinthető. Ilyen mértékű különbség csupán akkor lenne indokolható, ha azt valamilyen egyéb többletszolgáltatás indokolja, így például, ha a szolgáltatást szakszervíz végzi. A **T. és T. Kft.** esetében ilyen többletszolgáltatás azonban nem volt. A szakértő arra is felhívta a figyelmet, hogy - laikus szem számára is feltűnő módon - a **T. és T. Kft.** a piaci viszonyokhoz képest szélsőségesen magas óraszámokkal adott árajánlatot.
- [24] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a műszaki osztállyal is rendelkező alperesnek fel kellett volna ismernie, hogy az árajánlat mind az óradíj, mind a kalkulált munkaidő vonatkozásában irreális elemeket tartalmaz és különös gondossággal kellett volna vizsgálnia, hogy a befogadható számla nem tartalmaz-e eltúlzott összeget. A perben szakértői bizonyítás útján megállapítást nyert, hogy az alperes nem tett eleget a kötelezettségének és ennek eredményeképpen a befogadott és a felperesre áttérhelni kívánt számla nem a kár valós összegét tükrözi, hanem a piaci viszonyokhoz képest eltúlzott. Az alperes a bekövetkezett kár mértékéhez képest eltúlzottan magas összegű költséget fordított a kár kijavítására, amelyet csupán a szükséges - vagyis a kárnak megfelelő - összegben terhelhetett volna a felperesre. Az alperesnek tehát a fizetési felszólításban érvényesített kár összegét nem sikerült alátámasztania. Ezt az alperes terhére kellett a bíróságnak értékelnie.
- [25] Az elsőfokú bíróság az ítéletében kitért a Kollektív Szerződésének alkalmazhatóságával kapcsolatban felmerült jogértelmezési vitára is. E körben megállapította, hogy a közalkalmazott kártérítési felelősségének kérdéseiben a kollektív szerződés sem a közalkalmazott javára, sem a hátrányára történő eltérítést nem tartalmazhatja. Az e tilalomba ütköző kollektív szerződéses

rendelkezés semmis. Ebből következően semmis az alperesi Kollektív Szerződés azon rendelkezése, amely a közalkalmazott gondatlan károkozása esetére kártérítési maximumot határoz meg a Kjt. alapján alkalmazandó Mt-beli rendelkezéstől a közalkalmazott javára eltérve. A kártérítés mértéke erre tekintettel nem csökkenthető. A felperessel szemben érvényesített kártérítés mértéke nem vitásan nem haladta meg az Mt. 179.§ (3) bekezdésében foglalt enyhén gondatlan károkozásra irányadó maximumot.

- [26] A kármegosztással kapcsolatban az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az adott esetben a munkavállalói kártérítési felelősség összes konjunktív feltételét az alperes nem tudta bizonyítani, ezért a bíróságnak nem kellett döntenie a kármegosztás kérdéseiben. Mindazon által a bíróság tisztázta és a felek egyező előadást tettek abban a kérdésben, hogy az alperes nem rendelkezett CASCO biztosítással a gépjárműre nézve. Ennek következtében az alperest nem terhelte mulasztás abban a kérdésben, hogy nem érvényesítette a biztosító felé az igényét, amellyel csökkenthető lett volna a fizetési felszólításban megjelölt összeg.
- [27] Az elsőfokú bíróság megállapította továbbá, hogy a fizetési felszólítás formai értelemben megfelelt a Kjt. 2.§ (3) bekezdése alapján alkalmazható Mt. 285.§ (2) bekezdésében foglaltaknak, ugyanis az abban kiszabott kártérítés mértéke nem haladta meg a perbeli időben irányadó minimálbér háromszorosának az összegét, valamint a fizetési felszólítást a munkáltató írásba foglalta. Elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperest nem kötelezi jogszabály, hogy kártérítési eljárást folytasson le. Az Mt. 179.§-ában rögzített bizonyítási szabályok szerint az alperes a perben tartozik helytállni a fizetési felszólításban foglalt kártérítési kötelezés megalapozottságáért.
- [28] Az elsőfokú bíróság felperes másodlagos kereseti kérelmét nem vizsgálta, mivel az elsődleges kereseti kérelmének helyt adott.

### **Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem**

- [29] Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte, miszerint a másodfokú bíróság a fizetési felszólítást tartsa fenn hatályában és kötelezze a felperest szakértői díj, valamint első- és másodfokú perköltség megfizetésére.
- [30] Az alperes álláspontja szerint az első fokon eljáró bíróság megsértette a Pp. 206.§ (1) bekezdésében foglaltakat, tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok egybevetése és értékelése során részben okszerűtlen és logikai ellentmondást tartalmazó végkövetkeztetésre jutott. Előadta, hogy az elsőfokú eljárás során sikerrel bizonyította, hogy a felperes kártérítési felelőssége fennáll, tekintettel, hogy az alperes kárát a felperes által előidézett baleset okozta. Sikerrel bizonyította továbbá, hogy a CASCO biztosítás hiányára tekintettel nem csökkenthette felperessel szembeni kárigényét. A kárösszeg bizonyítására műszaki szakértő került kirendelésre, aki szakvéleményében megállapította, hogy az általa használt Audatex költségkalkuláció alapján kiadott javítási költséghez képest az alperes által befogadott javítási számla összege eltúlzottnak mondható, nem egészen nettó 39.028,- Ft-tal. Álláspontja szerint az eltúlzottság az alperes terhére nem róható. Előadta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a szakvéleményben leírtakat kizárólag csak abban a formában vette figyelembe, hogy a szakértő szerint a befogadott javítási számla nettó 39.028,- Ft összeggel eltúlzottnak mondható, azonban ez nem olyan jelentős mértékű, hogy a fizetési felszólításában szereplő összeg jogszabálysértő lenne. Az elsőfokú bíróság ezzel teljesen elzárta a kárának tényleges megtérítése elől. Az alperes az adott helyzetben általában elvárható magatartást tanúsított, tekintettel arra, hogy kárenyhítési kötelezettségének maximálisan eleget tett. Javítási számlával bizonyította - ténylegesen átutalásra került - bekövetkezett kárának mértékét, amely okirati tartalmának valódiságát nem lehetett megkérdőjelezni. Megjegyezte továbbá, hogy felperes felróható magatartásával a gépjármű értékét csökkentette, tekintettel, hogy kárt okozott benne -

ezzel további kárt okozva az alperesnek - azonban méltánylásból nem érvényesített a volt munkáltató vele szemben kártérítési pert.

- [31] Hivatkozott továbbá arra, hogy az elsőfokú eljárás során elkészült szakvéleményt aggályosnak, az abból született elsőfokú ítéletet pedig jogszabálysértőnek tartja, tekintve, hogy a szakértői és bírósági gyakorlattal szemben teljesen ellentmondásban áll. A perbeli Mercedes Sprinter a károkozás időpontjában új - kategóriájában a legdrágább - autónak számított, tekintve, hogy nem volt benne 50.000 km és 5 évnél fiatalabb volt, a műszaki tartalmakat tekintve szakszerűbb javítási költség illeti meg - amely jóval magasabb volt, mint amennyiért az alperes megjavíttatta.
- [32] Érelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem mérlegelte azon körülményeket, miszerint a munkáltató a részére kalkulált árajánlatok közül a leggazdaságosabbat választotta. Az alperesnél működő műszaki osztály a kiválasztáskor nem akarta cseréltetni a két megsérült ajtót, - tekintve, hogy a „szakszervizekben” csak ilyen lehetőség állt rendelkezésre.
- [33] A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

### **A másodfokú bíróság döntése és jogi indoka**

- [34] A fellebbezés részben alapos.
- [35] A másodfokú bíróság a fellebbezés elbírálása során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen tárta fel, azonban az érdemi döntésével, és ezen alapuló jogi indokolásával teljes körűen nem értett egyet, ezért az ítéletet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 253.§ (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.
- [36] A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 179.§ (1) bekezdése szerint a munkavállaló a munkaviszonyból származó kötelezettségének megszegésével okozott kárt köteles megtéríteni, ha nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható. A (2) bekezdés értelmében az (1) bekezdésben foglalt feltételek fennállását, a kárt, valamint az okozati összefüggést a munkáltatónak kell bizonyítania.
- [37] Az elsőfokú bíróság a kártérítési felelősség meghatározása során elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a felperes megszegte-e valamely közalkalmazotti jogviszonyából származó kötelezettségét. Ebben a körben értékelte a felperes munkaköri leírását, amely több ponton is utal a gondos és biztonságos gépjárműkezeléssel, vagyongmegóvással kapcsolatos kötelezettségeire, különös tekintettel a munkaköri leírás IV. részének 3.3. pontjának 1/b) alpontjában foglaltakra. E meghatározás szerint a felperes köteles a munkáltató által a feladatainak ellátásához rendelkezésre bocsátott technikai és egyéb eszközöket rendeltetésszerűen használni, azokat gondosan kezelni. A 3.2. pont a munkaköri kötelezettségek részévé teszi a feladatainak végrehajtásához szükséges személygépjármű biztonságos, jogszerű és szakszerű üzemeltetését. A gépjárművezetői munkakör ellátásának alapvető szakmai szabálya a gépjármű személy- és vagyonszükségleteire ügyelő vezetése, kezelése. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, hogy mivel a felperes a munkaköri feladatként általa vezetett alperesi gépjárműben töréskárt okozott, megállapítható volt, hogy a munkaköri kötelezettségeit megszegte.
- [38] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú ítéletben tett azon megállapítással is, miszerint az adott helyzetben a felperes nem úgy járt el, ahogy az általában elvárható, vagyis kötelezettségzegését felróhatóan követte el. A lefolytatott bizonyítási eljárás során megállapítható volt, hogy a felperes a perbeli gépjárművet már számos alkalommal vezette, ismerte a tolatóradar működését, tudomással bírt arról, hogy az nem alkalmas a gépjármű felső részének a figyelésére. A ... úti telephelyen a felperes heti szinten megfordult, tudomással bírt arról, hogy 2012-ben, azaz a balesetet megelőzően mintegy négy évvel szerelték fel a kültéri légkondicionálót. A légkondicionáló berendezés a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapíthatóan, szabad szemmel jól látható volt,

környezetéből külön figyelmeztető jelzés nélkül is kiemelkedett. A felperesről elvárható szakmai követelmény volt, hogy ismerje az általa vezetett gépjármű méreteit, kiterjedését és ennek megfelelően meg tudja ítélni, hogy az adott parkolóhelyre befér-e a jármű. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság azon ítéleti megállapításával is, hogy erre akkor is köteles volt, ha adott esetben semmilyen figyelmeztető jelzés nem állt rendelkezésre a parkolási térbe nyúló tereptárgyakkal kapcsolatban.

- [39] A fentiek alapján a másodfokú bíróság egyetértett az alperes fellebbezésében foglaltakkal, miszerint a munkáltató a perben sikerrel bizonyította, hogy a felperes kártérítési felelőssége fennáll.
- [40] A másodfokú bíróság azonban nem értett egyet az elsőfokú bíróság azon megállapításával, miszerint az alperesnek a fizetési felszólításban érvényesített kár összegét nem sikerült alátámasztania. A perben kirendelt igazságügyi-műszaki szakértő a véleményében megállapította, hogy a perbeli gépkocsi reális javítási költsége bruttó 282.381 Ft lett volna. Az elsőfokú bíróság a szakértői véleményt azzal a felhívással adta ki a feleknek, hogy arra észrevételt tehetnek. Az alperes a szakértői véleményt elfogadta, a felperes pedig a 38. számú tárgyalási jegyzőkönyv szerint nem kérte a szakértői vélemény kiegészítését. Az elsőfokú bíróság a szakértőt a 2019. október 09. napján tartott tárgyaláson meghallgatta. A szakértő fenntartotta ezen a tárgyaláson azt az álláspontját, hogy a perbeli kár reális javítási költsége a számításai szerint bruttó 282.381 Ft lett volna. A tárgyaláson hozott végzés szerint az elsőfokú bíróság ismét felhívta a feleket, hogy tegyék meg észrevételeiket a szakértői vélemény kapcsán 15 napon belül. Az elsőfokú bíróság az ezt követő tárgyalást 2019. november 20. napján tartotta, ahol jelen voltak a felek, de ezen időpontig a szakértői véleményre észrevételt nem tettek, és ezen a tárgyaláson sem vitatták azt. A fentiek alapján az volt megállapítható, hogy mindkét fél az elsőfokú eljárás során a szakértői véleményt elfogadta, azzal kapcsolatosan további észrevételeik nem voltak, annak kiegészítését nem kérték.
- [41] Az alperes kizárólag a fellebbezésében terjesztett elő a szakértői véleménnyel kapcsolatban kifogásokat, mivel azt aggályosnak találta. Megítélése szerint a szakvélemény a szakértői és bírósági gyakorlattal szemben ellentmondásos, az eltúlzott javítási költség az alperes terhére nem róható fel.
- [42] A Pp. 235.§ (1) bekezdése kimondja, hogy a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény, vagy az új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az - elbírálása esetén - reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes a fellebbezésében már nem hivatkozhatott eredménnyel a szakértői véleménnyel kapcsolatos aggályaira, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú eljárás során kellett volna előterjesztenie. Az elsőfokú bíróság több alkalommal felhívta a feleket, hogy a szakvéleménnyel kapcsolatos észrevételeiket terjesszék elő, azaz lehetőségük lett volna a szakértői vélemény kiegészítését kérni, vagy más szakértő kirendelését kérni. Ennek kapcsán a másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperes fellebbezésében előterjesztett szakvéleménnyel kapcsolatos hivatkozások nem tekinthetők olyan új tényállításnak, amely az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására. így a fellebbezési eljárás során eredménnyel nem hivatkozhatott a szakértői vélemény aggályosságára.
- [43] A másodfokú bíróság megítélése szerint téves volt az elsőfokú bíróság azon álláspontja, miszerint a fizetési felszólítás egészének jogi sorsáról kellett döntenie, az abban foglalt mértéket nem módosíthatta. Az irányadó jogszabályok ugyanis nem tartalmazznak korlátozást arra vonatkozólag, miszerint a fizetési felszólítás összegét nem módosíthatja a bíróság.
- [44] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban a körben, és az alperes fellebbezése e vonatkozásban megalapozott, hogy a felperes felróható magatartása folytán kárt okozott az alperesnek, ezért kártérítésre köteles. Figyelemmel arra, hogy a perben kirendelt szakértő a



kártérítés összegének reális mértékét 282.381 Ft-ban állapította meg - mely szakértői véleményt a felek elfogadtak-, ezért a bíróság a fizetési felszólítást ezen összeg felüli értékben helyezte hatályon kívül. A fentiek alapján a felperes 282.381 Ft kár megfizetésére köteles az alperes részére.

### **Záró rész**

- [45] A másodfokú bíróság a pervesztesség-pernyertesség arányát következőképpen állapította meg: felperes 25%-ban, míg az alperes 85%-ban, lett pernyertes. A pertárgy értéke 331.946 Ft-ban határozható meg. A túlnyomó részben pervesztes felperes a Pp. 81.§ (1) bekezdése szerint a pervesztesség arányában köteles az alperes elsőfokú, valamint másodfokú perköltségének a megfizetésére, melynek összegét a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) alapján állapított meg, figyelembe véve a hatályon kívül helyezés folytán meghatározott perköltséget is.
- [46] A perben felmerült szakértői díj megfizetésére az alperes a pervesztessége arányban köteles a Pp. 81.§-a alapján, a felperes munkavállalói költségkedvezményre jogosult, így a rá háruló szakértői díjat az állam viseli.
- [47] A felperes munkavállalói költségkedvezményre jogosult, míg az alperes személyes illetékmentes, így a perben felmerült fellebbezési illetéket az állam viseli.
- [48] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 233./A.§-a zárja ki.

Budapest, 2020. május 14.

dr. Bicskei Ildikó s.k.  
a tanács elnöke

dr. Kovács Edit s.k.  
előadó bíró

dr. Mihalics Klaudia s.k.  
bíró

